

خبر

عربستان اعلام کرد:

انتشار فهرست شکایت‌ها از قطر

● عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان، روز جمعه گفت کشورهای که روابط خود را با قطر قطع کرده‌اند، در حال تهیه و تدوین فهرستی از شکایات‌ها علیه دوحه هستند و به‌زودی این فهرست به قطر ارائه می‌شود. به گزارش رویترز، عادل الجبیر که با خبرنگاران در لندن صحبت می‌کرد، گفت، قطر باید به درخواست‌ها برای پایان‌دادن به حمایت از «تروریسم و افراط‌گرایی» پاسخ بدهد.

در دوره تازه‌ای از تنش بین کشورهای حوزه خلیج فارس؛ عربستان، امارات متحده عربی و بحرین، به همراه مصر مناسبات سیاسی و اقتصادی خود را با قطر به اتهام حمایت از بنیادگرایان قطع کردند. قطر متهم است که از گروه‌های اسلام‌گرا در منطقه و ایران حمایت می‌کند. وزیر امور خارجه عربستان می‌گوید، فهرستی که از طرف چهار کشور عرب تهیه می‌شود، «تقاضا» و شرط نیستند؛ بلکه شکایت‌هایی هستند که قطر باید به آنها پاسخ بدهد و آنها را حل‌وفصل کند. عادل الجبیر تأکید کرده است: ما، بحرین، امارات و مصر در حال کار برای تنظیم این فهرست هستیم که قرار است به قطر ارائه شود. فکر می‌کنم به‌زودی این فهرست آماده شود.

وزیر خارجه عربستان با اشاره به اینکه قطر یک «متحد» در شورای همکاری خلیج فارس است، اظهار کرد: ما نمی‌خواهیم به مردم قطر صدمه وارد شود. او باین‌حال تصریح کرده است: به اندازه کافی تحمل کرده‌ایم. برادران قطری ما نمی‌توانند همچنان به تأمین مالی افراط‌گرایی، تهدید و تحریک و همچنین به استفاده از رسانه‌ها برای مداخله در امور کشورهای دیگر ادامه دهند و انتظار تداوم روابط خوب با دیگر کشورها را داشته باشند.

رویترز می‌گوید، هرچند وزیر امور خارجه عربستان جزئیات این شکایت‌ها و درخواست‌ها را مطرح نکرده است؛ اما به نظر می‌رسد همان‌طور که سفير امارات در آمریکا گفته است، این خواسته‌ها در سه حوزه «حمایت از تروریسم، دخالت در امور کشورهای عرب و حملات رسانه‌ای» باشد. این در حالی است که وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد که رکس تیلرسون، وزیر خارجه این کشور، سفر هفته آینده خود به مکزیک را لغو کرده تا به رایزنی‌های دیپلماتیک برای حل بحران قطر کمک کند.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده این روزها به طرزی جنون‌آمیز و دنباله‌دار، همه پیمان‌های داخلی و بین‌المللی باراک اوباما، رئیس‌جمهوری پیشین این کشور، را بر باد می‌دهد. یکی از این پیمان‌ها که اکنون می‌توان تا حدودی آن را ازکفرفته خواند، توافق تاریخی دولت اوباما و دولت رانول کاسترو است؛ توافقی که فارغ از ستایش‌ها و نکوهش‌ها، بعد از بیش از نیم‌قرن به عادی‌سازی روابط دو کشور منجر شد و درهای کوبا را به روی آمریکایی‌ها باز کرد و رفته‌رفته می‌رفت بار اقتصادی چندین دهه اخیر را از دوش جزیره بردارد.
زمزمه‌های رویگردانی دولت کنونی آمریکا از این توافق جنجالی اما دیرزمانی

بالا گرفته بود و در نهایت هم بخش زیادی از برنامه‌ها و معامله‌هایی که با دبدبه و کبکبه دولت اوباما و رانول آغاز شده بود، از میان رفت. ترامپ روز جمعه در میان کوبایی‌های آمریکایی‌تبار میامی در اظهارنظری قابل پیش‌بینی از برهم‌خوردن توافق دولت پیشین آمریکا با کوبا و اعمال مجدد برخی تحریم‌ها علیه کوبا خبر داد. رئیس‌جمهوری آمریکا در حالی مسائل حقوق بشری را بهانه این محدودیت‌های جدید اعلام کرد که اخیراً قراردادهای هنگفتی با عربستان سعودی، بدنام‌ترین کشور در زمینه حقوق بشر منعقد کرده است. گزارش‌ها می‌گویند طبق قوانین جدید دونالد ترامپ، سفر افراد عادی به کوبا متوقف خواهد شد و محدودکردن پرداخت‌های مالی به بسیاری از شرکت‌های کوبایی متعلق به نیروهای امنیتی این کشور هم در دستور کار قرار خواهد گرفت. با این همه بخشی از اظهارات ترامپ بی‌شک بلوفی است برای به‌دست‌آوردن دل کوبایی‌های آمریکایی‌تبار که بسیاری از آنها را می‌توان وابسته به طیف محافظه‌کار و ضد کاسترو خواند. درواقع با وجود همه جنجال‌ها، اقدام ترامپ تجدیدنظری است در این توافق و نه لغو کامل داشت و ارتباطات تجاری هوایی و دریایی هم از محدودیت‌های جدید معاف هستند.

محدودیت‌های جدید ترامپ علیه کوبا اما نقطه اوج ستیز دولت و جمعی از کوبایی‌های تندرو علیه رژیم کاسترو است. تدره‌وه می‌گویند تلاش اوباما تنها به قدرت دولت کاسترو می‌افزاید و بر مسائل حقوق‌بشری و سوءاستفاده‌های سیاسی هم چشم

می‌پوشد. فعالان طرفدار تعامل اما پر این باورند که توافق جدید می‌تواند به اشتغال‌زایی در کوبا و ایجاد فرصت‌های اقتصادی منجر شود.

همه این فرازوفرودها در روابط آمریکا و کوبا در حالی است که واشنگتن بیش از ۵۰ سال تحریم‌های اقتصادی گسترده‌ای را علیه هاوانا اعمال و با انواع و اقسام ترغندها برای سرنگونی رژیم کوبا تلاش کرد، از جمله تلاش‌های چندین‌باره برای ترور فیدل کاسترو، رهبر انقلاب کوبا که هیچ‌گاه رنگ موفقیت به خود ندید و در نهایت فیدل کاسترو سال گذشته و اندکی پس از تولد ۹۰سالگی‌اش در خانه خود درگذشت. آمریکا کوبا را به خاطر حمایت از نلسون

ماندلا در مبارزه علیه آپارتاید آفریقای جنوبی، کشوری تروریستی می‌خواند و دولت‌های متوالی ایالات متحده با همراهی طیفی از کوبایی‌های جناح راست فلوریدا، تحریم‌های اقتصادی فراینده‌ای را به کوبا تحمیل کردند. حالا اما فیدل کاسترو، رهبر انقلاب کوبا

جهان



ترامپ توافق دولت اوباما باکوبا را لغوکرد

بازگشت به سیاستی ناکام

درگذشته است و برادرش رانول هم می‌گوید سال آتی از قدرت کناره‌گیری می‌کند. دیگر نه شوروی‌ای در کار است و نه جنگ سردی. نسل جدیدی از سیاست‌مداران کوبایی به‌زودی به قدرت می‌رسند و نسل جدیدی از

کوبایی‌های آمریکایی‌تبار ساکن فلوریدا هم در حال شکل‌گیری است. نسلی که آمار و ارقام می‌گویند به نسبت نسل پیشین کمتر سودای دشمنی با سرزمین آبا و اجدادی خود دارند و حتی از زمان عادی‌سازی روابط دو کشور بارها به کوبا سفر کرده‌اند و از همین رو موافق تردد آزاد میان دو کشورند. با این حساب دونالد ترامپ، چرا می‌خواهد در اشتباهی عیان، سیاست‌های ناکام پیشین را پیش بگیرد؟

جس جکسون، یکی از تحلیلگران برجسته آمریکایی دلایل مختلفی را برای سیاست ترامپ در قبال کوبا برمی‌شمرد. به باور او بی‌زاری ترامپ از اوباما روشن است و از همین رو ترامپ می‌خواهد فارغ از هزینه‌های گزاف آن برای مردم آمریکا، هرآنچه اوباما رشته را بنبه

کند؛ از بیمه درمانی موسوم به اوباماکر و سیاست‌های تغییرات آب‌وهوایی گرفته تا توافق با کوبا. لابی‌های سرسختانه نمایندگان دست‌راستی هم بی‌تأثیر نبوده است و ظاهراً مارکو روبیو، سناتور جمهوری‌خواه فلوریدا، باب مندز، سناتور دموکرات نیوجرسی و ماریو دیاز بالارت، نماینده جمهوری‌خواه فلوریدا برای احیای ممنوعیت سفر و ازسرگرفتن برخی تحریم‌ها علیه کوبا سخت تلاش کرده‌اند. آن‌طور که نیویورک‌تایمز گزارش داده، دیاز بالارت به ترامپ وعده داده که در ازای این تحریم‌ها به قدرت می‌رسند و نسل جدیدی از پوتین رای خواهد داد. این یعنی فشار بر کوبا به قیمت محرومیت ۲۳ میلیون آمریکایی از پوشش بیمه‌های درمانی. این البته بخش کوچکی از هزینه‌هایی است که مردم آمریکا برای اقدام اخیر ترامپ باید بپردازند. نتایج تحقیقی که اخیراً یکی از گروه‌های تجاری ایالات متحده منتشر کرده، کوبای تأثیر اقتصادی چرخش سیاست دولت ترامپ در قبال کوبااست. بر پایه این تحقیق، آمریکا سه‌میلیارد ۵۰۰ میلیون دلار در این فرایند متضرر می‌شود و ۱۰ هزار شغل در صنعت توریسم در چهار سال آینده از دست خواهند رفت. قراردادهای تجاری و صادرات ایالات متحده به کوبا به ارزش یک‌میلیارد ۱۰۰ میلیون دلار که در پنج سال آینده ایجاد می‌شد، در کنار هزار فرصت شغلی سالانه هم همگی بر باد خواهند رفت.

همه اینها در کنار حق سفر آمریکایی‌ها به کوبا به بهانه واهی حقوق بشر از کف خواهند رفت، آن‌هم درحالی‌که دولت ترامپ گفته بود اقتصاد و امنیت آمریکا قربانی مسائل حقوق بشری نخواهند شد. حالا دفاع از حقوق بشر و گسترش دموکراسی، دستاویز ترامپ است برای برهم‌زدن توافق تاریخی اوباما و کوبا. بن رودز، مشاور اوباما، به درستی این موقعیت را «طنزی ترازیک» می‌خواند: بی‌توجه‌ترین دولت آمریکا به نقض گسترده حقوق بشر در داخل و بیرون مرزهایش، حالا از حقوق بشر دم می‌زند. دولت کوبا هم در واکنش گفته است آمریکا در موقعیتی قرار ندارد که به این کشور درس حقوق بشر بدهد. شاید همان‌طور که جکسون می‌گوید، بعد از بیش از پنج دهه فهمیده‌ایم که کوبایی‌های مفتخر به انقلاب و استقلال خود، در برابر فشارهای اقتصادی و نظامی مقاومت خواهند کرد.

معترضان لندننی به دنبال استعفای نخست‌وزیر هستند

آتش «گرنفل» به جان «می»

جدید ممکن است در نزدیکی محل سکونت قبلی‌شان باشد، تضمینی نداد که همین مسئله، به مستمسکی برای انتقاد بیشتر از او بدل شده است. از نظر عده بسیاری آتش‌سوزی گرنفل، نشانه‌ای از نابرابری عمیق در جامعه بریتانیاست و اینکه مسئله خطیر و مهمی چون ساختمان‌سازی و مسکن به تابعی از خواست و معادلات بازار تبدیل شده است؛ معادلاتی که جان و مال مردم در چندان محلی از اعراب ندارد. از نظر بسیاری از کارشناسان، برج ۲۴ طبقه گرنفل در آتش سیاست‌های ریاضتی حزب محافظه‌کار سوخت؛ ریاضتی که بیش از هر چیز حوزه عمومی و اقشار آسیب‌پذیر را هدف قرار می‌دهد.

لندن، صحنه اعتراض

روز جمعه نیز لندن وضعیت ملتهبی داشت و شاهه برگزارچی چند تظاهرات و تجمع اعتراضی مردمی بود. تظاهرکنندگان با سردادن شعارهایی چون «عدالت برای گرنفل» و «می باید برود» خواهان پاسخ‌گویی مسئولان بودند. از همان زمان وقوع حادثه، بسیاری از مقامات ارشد دولت از پاسخ‌گفتن به این سوال که چرا نخست‌وزیر خواستار بازبینی امنیتی این ساختمان نشده است، طفره می‌روند؛ مسئله‌ای که بر خشم عمومی می‌افزاید. پیش از آن نیز صدها نفر با تجمع در برابر شورای شهر برای بیان خواسته‌ها و مطالبات خود ازجمله اسکان تمامی قربانیان این حادثه، وارد این ساختمان شدند که این مسئله با داخله پلیس به خشونت کشیده شد. آتش خشم مردم به‌نظر نتهتا دامن خود می‌بلکه دامن حزب محافظه‌کار را نیز خواهد گرفت. این نمایندگان محافظه‌کار بودند که با کاهش بودجه شوراها که مسئولیت رسیدگی به تجهیزات ایمنی ساختمان‌ها را برعهده دارند و همچنین رأی‌ندادن به قانون مسکن، عملاً زمینه را برای وقوع چنین فاجعه‌ای فراهم آوردند. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد حزب کارگر که با رهبری کوربین درامت‌سازی کرده و در حال اوج‌گیری است، از پایگاه سیاسی و اجتماعی لازم برای تشکیل یک دولت در سایه برخوردار شده است. شاید هیچ چیز به اندازه تفاوت نحوه مواجهه کوربین و می با بازماندگان این حادثه، تمایز این دو حزب را به تصویر نکشیده باشد. این مسئله نشان می‌دهد نخست‌وزیری که از مواجه‌شدن با مردمش احتراز می‌کند، کارش دیگر تمام شده است. در چنین شرایطی، شاید نخست‌وزیری کوربین در آینده‌ای نزدیک چندان دور از انتظار نباشد.

رویداد

در تحقیقات «بی‌بی‌سی» و یک روزنامه دانمارکی فاش شد فروش تجهیزات جاسوسی به کشورها در زمان بهار عربی

● شواهد ناشی از تحقیقات یک‌ساله بخش عربی پایگاه خبری «بی‌بی‌سی» و یک روزنامه دانمارکی، نشان می‌دهد شرکت صنایع دفاعی و هوافضای بریتانیا، «بی‌آئی‌ئی»، مقدار درخسور توجهی از تکنولوژی پیشرفته تجسسی و مراقبتی را به بسیاری از دولت‌های سرکوبگر سراسر خاورمیانه فروخته است. به گزارش این پایگاه خبری ازجمله این تجهیزات، نرم‌افزار کشف رمز است که آن را می‌توان علیه بریتانیا و متحدانش نیز به کار برد. درحالی‌که این فروش‌ها قانونی است، فعالان حقوق بشر و کارشناسان امنیت سایبری، به‌طور جدی در این زمینه که می‌توان از این تجهیزات قدرتمند برای جاسوسی از میلیون‌ها نفر و سرکوب هرگونه نشانه‌های نارضایتی استفاده کرد، ابراز نگرانی کرده‌اند. تحقیقات دراین‌باره از شهر کوچک «نورساندبای» در دانمارک شروع شد که مقر «آی‌تی‌ای»، شرکتی است که تخصصش در تجهیزات پیشرفته تجسسی و مراقبتی است. این شرکت یک سیستم موسوم به «اویدنت» را پیاده کرده که به وسیله آن، دولت‌ها می‌توانند به ارتباطات شهروندان خود در مقیاس گسترده دسترسی پیدا کنند. یکی از کارمندان سابق این شرکت که به‌طور ناشناس با بی‌بی‌سی صحبت می‌کرد، درباره نحوه کار این دستگاه می‌گوید: شما می‌توانید هرگونه ترافیک اینترنتی را ردیابی کنید، اگر بخواهید، قادر هستید این کار را در تمام کشور انجام دهید. از طریق داده‌های موبایل، می‌توانید محل اشخاص را پیدا کنید، شما می‌توانید همه‌جا افراد را تعقیب کنید. این سیستم از سیستم شناسایی از طریق صدا به مراتب پیشرفته‌تر است. با این دستگاه‌ها می‌توانید حتی کارمندان خود را هم تحت نظر داشته باشید». طبق این گزارش، دولت تونس یکی از اولین مشتریان سیستم جدید بود. بی‌بی‌سی همچنین یک مقام اطلاعاتی پیشین تونس را پیدا کرد که سیستم اویدنت را برای «زین‌العابدین بن علی»، رهبر سابق تونس، پیاده کرده بود. او می‌گوید «آی‌تی‌ای، (سیستم اویدنت) را نصب کرد و هم‌زمانی برای آموزش کار با کلیه‌واژه‌ها آمدند. شما اسم یکی از دشمنان را می‌گذارید و بعد به تمام سایت‌ها، وبلاگ‌ها و شبکه‌های اجتماعی مرتبط با آن شخص دسترسی پیدا می‌کنید». این منبع همچنین گفت: زین‌العابدین بن علی تا هنگام سرنگون‌شدنش در ژانویه ۲۰۱۱ که اولین جنبش مردمی بهار عربی بود، از این سیستم برای سرکوب مخالفانش استفاده می‌کرد.

ناپدیدشدن معترضان

درحالی‌که اعتراضات به تمام جهان عرب کشیده می‌شد، رسانه‌های اجتماعی یک اهرم اصلی برای برگزارکنندگان این تظاهرات‌ها بودند؛ بنابراین دولت‌ها درصدد خرید سیستم‌های تجسسی و نظارتی پیشرفته‌تر سایبری برآمدند و به‌این‌ترتیب یک بازار جدید سودآور برای شرکت‌هایی مانند سیستم‌های بی‌آئی‌ئی، ایجاد شد. پایگاه خبری بی‌بی‌سی و روزنامه دانمارکی اطلاعات «گدلبلات»، با استناد به آزادی اطلاعات، توانستند از جزئیات صدور تجهیزات بحث‌شده به عربستان سعودی، امارات متحده عربی، قطر، عمان، مراکش و الجزایر سر درآورند. «بیجی‌اثری»، افسر سابق نیروی هوایی عربستان سعودی که بعد از نوشتن مطالبی درباره دموکراسی به صورت آنلاین، از این کشور فرار کرد، می‌گوید: «اغراق نخواهد بود اگر بگویم بیش از ۹۰ درصد کسانی که فعلاًانه در رسانه‌های اجتماعی حضور داشتند، اکنون ناپدید شده‌اند». «مثال الشریفیه»، زنی که برای رعایت حقوق بشر در عربستان سعودی فعالیت می‌کند و هم‌اکنون در خارج از این کشور زندگی می‌کند، می‌گوید: «قبلاً گفته می‌شد دیوارها گوش دارند؛ ولی حالا موبایل‌های هوشمند گوش دارند. هیچ کشوری شهروندان خودش را به آن شکلی که در کشورها، آنها خلیج‌فارس می‌بینیم، تحت نظر نمی‌گیرد. آنها پول دارند؛ به همین دلیل می‌توانند نرم‌افزارهای تجسسی پیشرفته را بخرند».

تجارت همراه با احساس مسئولیت

در این گزارش آمده است بی‌بی‌سی خواستار پاسخ دولت‌های عربستان سعودی، عمان و امارات متحده عربی شد؛ اما هنوز جوابی دریافت نکرده است. همچنین شرکت سیستم‌های صنایع دفاعی و هوافضای بریتانیا درخواست بی‌بی‌سی را برای مصاحبه در این زمینه رد کرده و گفته اظهارنظر درباره قراردادهای خاص، خلاف سیاست این شرکت است؛ اما در بیانیه این شرکت آمده است: «سیستم‌های بی‌آئی‌ئی، برای تشکیلاتی در سراسر جهان در چارچوب مقررات تمام کشورهای مربوطه و با توجه به اصول تجارت مسئولانه ما کار می‌کنند».استدلال کارشناسان دفاعی این است حالا که کشورهای سراسر جهان با خطر بالای تهدیدهای تروریستی مواجه‌اند، دلیل روشنی برای فروش این تجهیزات وجود دارد. به همین دلیل با وجود مخالفت بریتانیا، مقامات دانمارک با فروش سیستم اویدنت موافقت کردند. وزارت خارجه دانمارک که حاضر به توضیح دراین‌باره نشد، در بیانیه‌ای اعلام کرد چنانچه یک عضو اتحادیه اروپا به لحاظ نگرانی‌های امنیتی درخواست صادرنشدن این تجهیزات را بدهد، مقامات بازگانی دانمارک از دادن جواز خودداری خواهند کرد.